

# BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hetfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as part hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Bende Imre-utca 3 szám.	Társszerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
---	---------------------------------	---	-----------------------------------	--

## Pusztul az ország.

Baja, 1909. szeptember 21

Amikor az a szürke füzet havonként megjelenik, már nem is várunk, mert tudjuk, hogy nem is várhatunk tőle mást, mint írott bizonyosságát fejlődő nyomoruságunknak, országunk, népünk pusztulásának. Most megint megjelent a statisztikai hivatal egy füzet, tehát megint tudjuk, mennyit haladtunk lefelé a lejtőn. Mert természetesen most is csak lefelé haladtunk. Kevesebb volt a haláleset, gyarapodott a születések száma és mégis lefelé haladtunk. A magyar anyák termékenysége, a közegészségügy fejlődése nem tudja pótolni azt a nagyarányú és állandó, sőt egyre nagyobbodó vérvesztést, melyet a nagy gazdasági pangás okoz és amelyet kivándorlás néven ismerünk és siratunk.

És a jövőre még sötétebbé teszi a kilátást, hogy arra az erőpótlásra sincs olyan nagy mértékben kilátás, amely ma még valamelyest enyhíti a mai állapot súlyosságát. Ijesztő mértékben csökken a házasságkötések száma, hiába bizunk majd a magyar anyák sokat emlegetett termékenységében, a magyar anyák nem akarnak többé — vagy hiába akarnak — magyar anyák lenni, a sanyaru kereseti viszonyok folytán nem akad, aki merjen párjuknak vállalkozni s így egy család eltartásának ma és nálunk különösen nehéz gondját vállalni.

Ezt mondják a statisztika számadatai most július hónapról. Hogy a születések száma több volt 2972 vel a tavalyi júliushoz képest, viszont a halálozás csökkent 2087-tel, úgy, hogy a természetes szaporodás száma 5059-cel gyarapodott tavaly júliushoz képest. Az év első hét hónapjában ez a szaporodás 22.947-re megy föl.

Ellenben most jön a mérleg másik, sötét oldala, amelyet a statisztikai hivatal e szavakkal mutat be:

Az 1908. év július havához képest erősen növekedett a kivándorlás, amennyiben 1908. júliusban 2101 volt a kivándorlók száma, az emelkedés e hónapban Magyarországon és a társországokban egyaránt igen jelentékeny volt.

Mintha félnének kimondani, mennyire jelentékeny. Kivándorolt ugyanis ez év júliusban a statisztikai hivatal tudomása és hiráda szerint 4545 egyén, tehát jóval több, mint kétszerese a tavalyi summának. Hát ez csakugyan igen jelentékeny. És igen szomorú.

Kiegészíti ezt a sötét képet a házassági statisztika. Az idei esztendő első hét hónapjában 6468-cal volt kevesebb a házasságkötéseknek száma, mint tavaly ugyanezen időben.

Mond még az a szürke füzet egyet. Hogy az anyaországban öt törvényhatóság, a társországokban pedig egy törvényhatóság veszteséggel zárta le az 1909. évi július havi népesedési mérlegét.

Itt is tartunk immár. Vajjon hova jutunk még?

## Frittmann.

Baja, 1909. szeptember 21

Az a név, melyet cikkünk élére tűztünk, már nem is név, hanem fogalom a bajai büntető bíróságnál. Fogalma a kuruzslásnak, a babonának, a nép hiszékenységének és elmaradottságának. Egy egyszerű paraszt ember, valami Frittmann Gáspár nevű, megúnta a becsületes, tisztességes munkát és eldobva magától kapát-kaszát, felesapott Baja környékén orvosnak. A múlt esztendőben vagy tizenötöszer érte rajta a csendőrség, hogy a volt napszámos tanyáról-tanyára, faluról-falura járva, kezel sulyos betegeket. Frittmann Gáspárt megbüntették egyszer, tizszer, de mindez mitsem használt. Frittmann megmaradt tovább is a jövedelmező kuruzslás mesterségénél. A nép még jobban hitt benne, mint az orvosban, mint az egyetemi professzorban. A népnek nem kell az orvos, mert nem hisz a tudományában. Frittmann, meg annak a cukrozott fehér borból kotyvasztott »orvossága« kell csak.

Ugy jártak Frittmann lakására, mint valami búcsújáró-helyre. Tőle várták a betegek a gyógyulást, a megváltást. Ha a csendőrség letartóztatta, ha a bajai bíróság megbüntette, nem a megrontójának a megbüntetését látta ebben, hanem az ártatlan mártír üldözését.

A csendőrség zaklatása, az egymást követő büntetések mégis elüldözték a kuruzslót Baja környékéről és most új, érintetlen talajra talált. Felütötte orvosi rendelő sátorfáját Szabadkán. Ott kezdett gyógyítani és rövid idő alatt

keresettebb lett a dologkerülő napszámos csodadoktor, mint egy európai hírű, neves egyetemi tanár. Azonban Szabadkán is rájött Frittmann arra az igazságra, hogy nincsen rózsza tövis nélkül, hogy Szabadkán éppen olyan éber a csendőrség, mint Baján. Frittmann megint csak bíróság kezére került.

Eddig van Frittmann esete. Egy közönséges csaló, aki a nép hiszékenységére építi az egzisztenciáját és bizony mondom meglehetősen, biztos és szilárd megélhetésének az alapja. Mert a faluk és tanyák világában még mindig másképpen gondolkoznak az orvosi tudományról és a gyógyszerek hatásáról, mint idebent a városban. Csodákat és babonát várnak. Az orvos tudományában nem bizik a nép. A Frittmann-féle alak több bizalmat kelt maga iránt, mint akármelyik orvos. Tudunk községeket, ahol a községi orvos keresete meg sem közelíti az ugyanott dolgozó kuruzslóét. Az orvos csak küzködve él meg, a kuruzsló jólétben úszik.

Csodálatos a nép felfogása. Ha az orvos valakit meggyógyít valamely sulyos betegségből, ezt véletlennek tulajdonítják, de ha a kuruzsló is közreműködött az orvos tudtán kívül, titokban, az orvos háta mögött, akkor a Frittmann művelt csodát.

És az a szomorú, hogy nemcsak minálunk van ez így, hanem az egész országban. A javasasszonyok, a ráimádkozók, a kenők, a csodadoktorok mindenféle garázdálkodnak.

A népet meg kell ezektől az élősdiéktől szabadítani. De hogyan? Hiába büntetik a kuruzslókat, kitöltött büntetésük után diadalmasan vonulnak ismét működési helyükre és kezdik a kuruzslást, a ráimádkozást ott, ahol elhagyták.

A népet kellene felvilágosítani a felől, hogy micsoda veszedelmes emberekre bizzák egészségüket, életük biztonságát.

Radikális felvilágosító eszköz volna például, ha a »kezelésben« részesültek végig hallgatnák azt a büntető tárgyalást, amelyen a kuruzsló védekezik. Meglátnák, hogy micsoda szerekkel gyógyítják. Ha ezt hallanák, hogy a csodadoktor gyógyeszközei: kávéalja vízben felelesztve, citromos víz, cukrozott vízes fehérbor és állati hulladék, majd kijozanodnának a frittmannokból.

Addig, amíg a nyilvánosság nincsen jelen az ilyen tárgyaláson, a nép minden piszkos kotyvalékban valami csodaszert vél láthatni.

Ezért volna végtelen hasznos, ha a bíróság a csodadoktorok bűnügyét a legnagyobb nyilvánosság, de különösen a gyógykezelték előtt tárgyalná le.

Ez talán használna.

Egy doktor.



## Telefonhírek.

Budapest, 1909. szeptember 21

**A politikai helyzet.****Wekerle Bécsben.**

Wekerle Sándor miniszterelnököt ma délelőtt felkereste Madarassy pénzügyi osztálytanácsos és hosszan referált részort ügyekről. Utána Rakovszky Béla néppárti orsz. képviselő látogatását fogadta. Beavatottak szerint ez a látogatás összefüggött a mai audienciával.

**A kihallgatás.**

Rakovszky Béla távozása után gyalog sétált át a miniszterelnök 11 órakor a Hofburgba. Tizenegy órakor külön kihallgatáson fogadta a király Wekerlét. Ez az audiencia rendkívül hosszú ideig tartott. Majdnem félkettő volt, amikor a miniszterelnök elhagyta a király dolgozó szobáját. Wekerle megtette őfelségénél előterjesztéseit és jelentéseit. Egyébként semmi hír sem került az audienciáról a nyilvánosság elé.

Kihallgatás után a Magyarházba ment a miniszterelnök, ahol ebéd után folyó ügyeket intézett el. Wekerle ma este részt vesz a külügyminiszter által a német kancellár tiszteletére rendezendő estélyen és még az éjszaka hazatér Budapestre.

**Minisztertanács.**

A királyi kihallgatás folytán szükségessé vált a minisztertanács összehívása. Szerdán vagy csütörtökön lesz a minisztertanács, amelyen a miniszterelnök beszámol a kihallgatás eredményéről.

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter betegsége óta ma délelőtt jelent meg először a kereskedelemügyi minisztériumban.

**A tornyai gyűlés.**

A Justh Gyula birtokán, Tornyán tartott bankgyűlésen elhatározták, hogy kérni fogják a függetlenségi párt gyűlésének egybehívását, hogy határozzanak annak a bizonyos aláírási ívnek a sorsa felett, amelyen a bank dolgában több képviselő állást foglalt.

**Öngyilkosság a szállodában.**

A budapesti Royal Szállodában megszállott tegnap este egy elegánsan öltözött fiatal ember. A vendég szobája felől ma reggel revolverlövés hallatszott. A besiető személyzet azt látta, hogy a szobavendég a tükör előtt halántékon lőtte magát. Több hátrahagyott levelében írja, hogy Pál Lajos a neve és Erzsébetfalván magánhivatalnok. Tettét életuntségéből követte el.

**NAPIHIREK.****A közvetlen vasuti kocsik.**

Május elsején — mint tudjuk — a vasuti forgalom gyors lebonyolítása érdekében a legtöbb vidéken beszüntették a vasutakon a közvetlen kocsikat. Ez az intézkedés meglehetősen kinosan érintette az ország utazóközönségét.

Nálunk Baján is kellemetlen volt a meglepetés és meg is indult egy oly irányú mozgalom, hogy a közvetlen vasuti kocsikat helyezték Baja és Budapest között újra forgalomba. Ez a mozgalom a nyáron eredménytelen maradt úgy Baján, mint az ország legtöbb részében.

Most arról értesülünk, hogy a kereskedelemügyi miniszter október elsejével ismét forgalomba helyezi a közvetlen kocsikat.

Jó volna tudni, hogy vajon Baja is visszakapja-e a közvetlen kocsiját?

Minnesetre alkalmas meglepetés volna ez Baja közönségére nézve.

Az ipartestület október hó 3-án tartja színelőadással egybekötött táncestélyét.

**A huszár bajban.** Csunyán végződött tegnap egy bajai huszárnak a kalandja. A szerencsétlen ember alighanem egész életén át viselni fogja ennek a látogatásának az emlékét. Az elmúlt éjszakán belátogatott az izraelita kórház udvarába egy huszár és bekopogtatott a cseléd lakásába. A cseléd megijedve a szokatlan éji látogatástól, kiugrott a konyhából és futásnak eredt. A huszár utána vetette magát és ez volt a szerencsétlensége. Az izraelita kórházat most építik és az udvaron két mély gödör van oltott mésszel megtöltve. A cselédet üldöző huszár egyik meszes gödörbe esett. A szerencsétlen ember elkezdett fájdalmában üvölni. Erre segítségére siettek. Súlyosabb baja nem esett, mert gyorsan kihúzták. Így is eléggé megsérült. Keze, arca, lába összeégett. Most a városi közkórházban ápolják.

**Gyilkosság Bácskában.** Cservenka községet egy béres rémtette tartja izgalomban, ki a napokban agyonszurta gazdája 10 éves fiacskáját. Felter Ambrus cservenkai gazdálkodó Lajos fia nagyon vonzódott Geyer Ádám béreshez, néha egész napon át elnézegette, mint dolgozik a béres, sőt mindig segíteni akart neki munkájában. A fiucska a napokban mindenáron játszani akart s odament Geyerhez, hogy ez jöjjön játszani vele. Geyer éppen vasvillával dolgozott. A fiu folyton odakapott a villához, hogy bosszantsa a bérest. Geyer erre annyira dühbe jött, hogy a fiu ellen fordította a vasvillát s a hátába döfte. A vasvilla ágai behatoltak a gyermek tüdejébe. A fiucska sikoltott egyet s holtan rogyott össze a földön. A béres megdöbben a vérben fetregő fiutól, eldobta a villát s elszaladt. A szülők rögtön jelentést tettek az esetről a csendőrségnek, amely most keresi a gyilkost.

**Szerencsétlenség vagy öngyilkosság.**

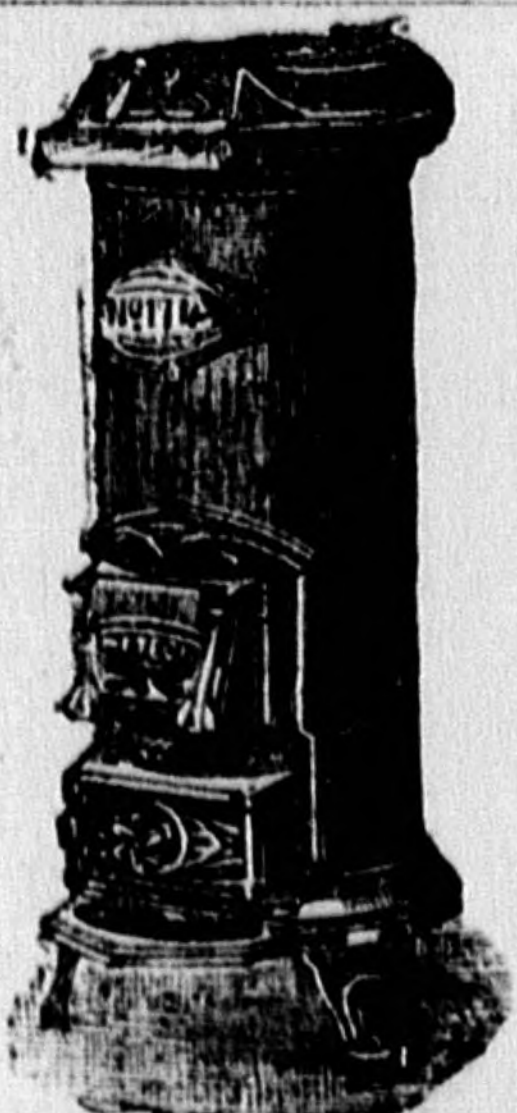
Az ujverbászi állomáson keresztül robogó gyorsvonat elgázolta Bálint József ujverbászi levélhordót. A szerencsétlen embert a gyorsvonat kerekei a derekán ketté vágta. A kulai járásbírószék nyomozást indított a helyszínen annak megállapítása végett, hogy Bálint öngyilkosságot követett-e el vagy szerencsétlenség áldozata lett. A levélhordó 37 éves volt.

**Letartóztatott kuruzsló.** A szabadkai rendőrségnek tudomására jutott, hogy Frittmann Gáspár vadkerti születésű parasztember Szabadkán és a környéken régóta üzi a kuruzslás jól jövedelmező mesterségét. A rendőrség részéről Maródi Szávó ügyes detektív nyomozott az ügyben és Frittmann Gáspárt le is tartóztatta. Bebizonyosodott, hogy Szabadkán és különösen Radonovácon sok »gyógyítást« eszközölt. Radonovácon négy súlyosan beteg asszony van, akiket Frittmann »kezelt.« A kuruzsló gyógyszereit a rendőrségen orvosilag megvizsgálták és veszélyeseknek találták. Frittmann Gáspárt, aki Szabadkán az I. körű Varga Horgosi Benő-féle vendéglőben lakott, most büntetésének kitöltése után születési helyére toloncolják.

**Pálinka eladása engedély nélkül.** Fölmerült esetről kifolyólag elvi jelentőségű határozatban mondotta ki a pénzügyminiszter, hogy a saját tulajdont képező telken termelt gyümölcsből (anyagból) idegen üstön kifőzött pálinka nagyban eladható pénzügyhatósági engedély nélkül. Ez az elvi döntés a magánfelek által vásárolt gyümölcsből nyert pálinkának nagyban való eladását nem érinti s így ehhez a pénzügyi hatóság engedélye szükséges.

**A kiujuló seb miatt.** Szondról jelenti tudósítónk: Papp Györgyné sz. Terszits Borbála szondi vagyonos asszony két év előtt egyik lábszárán valaminek jelentéktelennek látszó sebeket kapott. A bajt otthon kuruzslókkal gyógyíttatta, akik úgy meggyógyították a szegény asszonyt, hogy a múlt év őszén az egyik lábát amputálni kellett. Néhány hét előtt Pappné ijedten tapasztalta, hogy csipőcsontján ugyanolyan természetű fekélye támadt, ami miatt a lábát amputálni kellett. Kétségbeesésében a halálra gondolt, s elhatározta, hogy megöli magát. Tegnap a férje nem volt otthon, négy gyermekét elküldötte hazulról, s ő maga a szoba ajtajára felakasztotta magát. Mire hozzátartozói észrevették, már halott volt.

**A fiatal csavargó.** Vác Gyula nógrádverőcei 14 éves elemi iskolai tanuló a múlt hónapban megszökött szüleinek budapesti lakásáról. Később megtalálták s a zentai gyermekmenhelyen helyezték el. Amikor ezt megtudta édesatyja, visszakérte a fiut. Zentáról a napokban kötött utlevéllel küldték vissza Vác Gyulát, de ez nem érkezett meg. — Ugy látszik megint megszökött. Szülei jelentést tettek az esetről a rendőrségnek, amely



Az állandóan melegítő

**„METEOR“**  
**KÁLYHÁK**

a legjobbak és leg-  
tökéletesebbek.

Kevés fűtőanyag, nagy  
fűtőképesség!

Minden tüzelőanyagra és minden fűtési célra alkalmasak!  
Kapható úgy egyszerű, mint diszesebb kivitelben!

Éddig 500.000 darab van forgalomban. Minden eredeti „Meteor“ kettős csillag védjeggyel van ellátva.

— Óvakodjanak tehát az értéktelen utánzattól! —

Eredeti „METEOR“ kályhák Baján csakis:

**Drescher Gyula**  
kereskedésében kaphatók.





most keresi a fiatal csavargót. Azt hiszik, hogy Vác Gyula Bácskában csavarog valahol.

**Fiakker-állomás szagtalanítása.** Szabadkán elrendelte a rendőség, hogy a fiakker-állomásokat naponként 20 percentes karbóval felöntözzék, hogy elvegyék annak a kellemetlen szagát. A mi fiakker-állomásaink nem kevésbé kellemetlenek, mint a szabadkaiaké. Itt is kellene valamit tenni. Mendenekelőtt rá kellene kényszeríteni a fiakkereseket nagyobb tisztaságra. Aztán a karbóval való felöntözés sem ártana.

**A jókedv vége.** Krämer János 8 éves fia Szépligetén felmászott egy szalmakazal tetejére. Elkezdett hancurozni, hemperegni a szalma között. Egyszer aztán valahogy a kazal szélére jutott s lezuhant onnan a földre. Balszerencséjére éppen a szalmahuzóra bukott, mely mélyen befuródott jobb combjába. Nem-sokára arra ment egy béres ki a sulyosan sérült fiut hazavitte a szüleinek lakására.

**Államvasuti hír.** A magyar királyi államvasutaktól nyert értesítés szerint a déda—gyógyószentniklósi vonal megnyitása napján a magyar királyi államvasutak vonalain 1903. évi január hó 1-től érvényes személydijszabási »Függelék«-hez a IV. pótlék lép életbe. E pótlék déda-madéfalvai és a sepsiszentgyörgy palánkai vonalakon fekvő állomások és megállóhelyek személydijszabási beosztását tartalmazza. E pótlék példányonként 1 koronáért a magyar vasutak és a bosznia hercegovinai államvasutak dijszabásokat elárúsító központi irodájában (Budapest V. Akadémia-utca 3. szám) lesz megszerezhető.

**Dankó Lajos** zenekara, Dankó Lajos személyes vezetésével a Nemzeti Szállóban tartja zeneestélyét.

Szerkesztő: **FODOR KÁROLY.** Kiadóhivatal: **WAGNER ANTAL.** könyvkereskedésében.  
Szerkesztőség telefon száma: 101.  
Kiadóhivatal telefon száma: 36

### NYILT-TÉR

Ezen rovatokban közöltékért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

### Nyilatkozat.

Tisztelettel felhívom tisztelt vendéglős és korcsmáros kartársaimat, hogy e hó 15-én a kőbányai Polgári Sörfőzde R. T. főlerakatát megkaptam, melyet tisztelt Trafikant Károly ur 8 éven keresztül baja és vidéke piacán mint jó minőségű és I. rendű sört árúsított, így tehát én is azon törekedtem, hogy ezen sörfőzdéből egy raktárt létesíthessek, ennél fogva felhívom tisztelt korcsmáros és vendéglős kartársaimat, hogy sziveskedjenek pártfogásukban részesíteni, mert én ez által leoldoztam Önök kezéről a bilincset és szabad teret nyitottam Önöknek azáltal, hogy fel van oldva általam a kartel és vehetnek árut ott, ahol Önöknek tetszik. Trafikant ur ugyan azt a kijelentést tette, hogy én is csak egy pár hónapig fogok létezni és akkor Önök ugyanis visszaesnek az ő kezébe, erre én bátran kijelentem, hogy rendelkezem még mindig oly alaptőkével mint Trafikant ur, mert ezideig még nem szorultam ő reá, hogy az ő segélyével keressem kenyerem. Azon jó reményben, hogy tisztelt kartársaim támogatását elfogom nyerni.

Maradtam teljes tisztelettel

Spányer Gáspár.

JÓ BORNAK ÉS A  
KOBRAK-CIPŐKNEK  
NEM KELL CÉGÉR.

**KOBRAK-CIPŐK**

== KAPHATÓK: ==

**LÁZÁR SÁMUEL NÉL**  
BAJÁN.

Feltűnő ujdonság!

**DELICE**

— Minden hirdetés felesleges. —

A dohányzó egyszer veszi és többet mást nem szíhat.

Legjobb valódi francia szivarkapapír és szivarkahüvely kapható az ország minden különlegességi árudájában.

**Szép gyümölcsfák**

kaphatók a bajai állami tanítóképzőintézet kertészetében

**MUST**

**MÉZES**

**FEHÉR**   
**ÉS EZERJÓ**

összesen vagy  
10 hektó. Kap-  
ható egészben  
ugy  
hektószámra  
Dr. Valentin  
Emilnél Baja.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank bajai fiókintézete

(Drescher Gyula-féle házban)

elsőrendű feltételek mellett nyújt

**jelzálog kölcsönöket**

földekre 10-től 65 évig terjedhető annuitásokkal, vagy tiszta kamatozású alapon. A kölcsönök lebonyolítása simán, gyorsan, a legmérsékeltőbb költségekkel és a felek iránti legmesszebb menő előzékenységgel történik.

**Schleicher Antal tüzifa, szén és cox eladási hirdetése.**


Van szerencsém közhírré tenni, hogy tüzifa-raktáromon az

**apritott fa elárúsítását, ugyszintén**

**a gáz-kox és porosz-szén eladását**

vezettem be és a tisztelt fogyasztó közönségnek ezen árukat felette leszállított árak mellett bocsájtom rendelkezésére.

- 1) I. oszt. 2 éves vágású Duna menti aprított szilfa ára **2 K 60 f.**
- 2) I. oszt. 2 éves vágású száraz lágy hasábfafa, aprítva ára **2 K 40 f.**
- 3) légszeszgyári kox (száraz) apró dió . . . . . ára **4 K 80 f.**
- 4) porosz-szén (szalon) . . . . . ára **4 K 20 f.**

métermázsánként a tüzifa telepen,  és 10 métermázsa vételnél a házhoz szállítva.

Waggon rakomány vételnél tetemes árkedvezményt nyújtok.

Mivel a raktártelepemem hidmérleget állítottam fel, a súlybani tévedés ki van zárva és a tisztelt vevőközönség egyben a legkényesebb ellenőrzést gyakorolja. — A tüzifának ölszerinti, kedvező árak melletti elárúsítását, mint eddig szintén fentartom.

**Schleicher Antal tüzifa, szén és cox eladási hirdetése.**

Schleicher Antal tüzifa, szén és cox eladási hirdetése.

Schleicher Antal tüzifa, szén és cox eladási hirdetése.

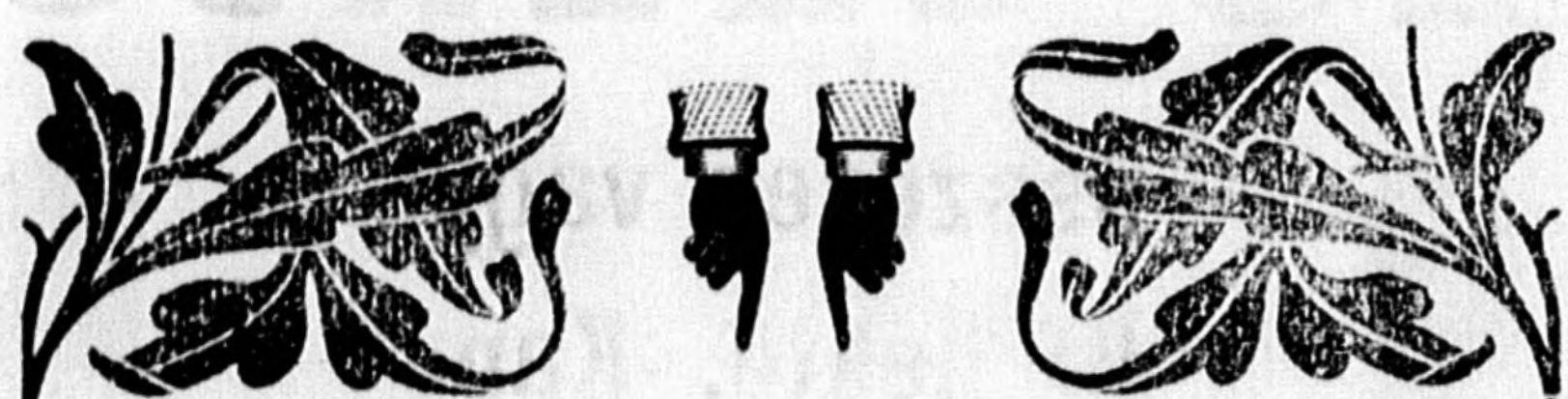


## Goldschmidt és Takács

posztó, vászon, selyem, rőfös és divatárú  
kereskedése

a Fischer Lipót-féle házban

megnyilt.



### Uj ékszer üzlet megnyitás!

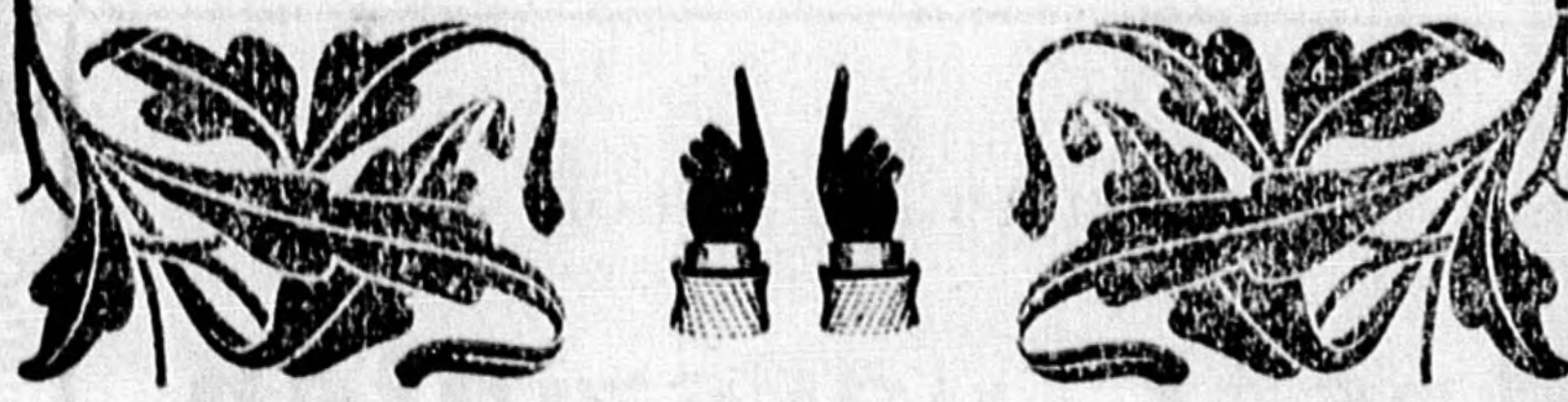
A mélyen tisztelt közönség b. tudomására hozom, hogy helyben **Attila-utca 2. szám alatt**, a Bajavidéki Takarékpénztárral szemben egy a mai kor igényeinek megfelelő .:

### ékszerkészítő és javító műhelyt

nyitottam. Mindennemű új ékszerek készítését és javítását, úgyszintén vésnöki munkákat a legszebb kivitelben, legszolidabban, jutányos árak mellett készítek el. — A mélyen tisztelt közönség szives pártfogását kérve, vagyok tisztelettel .:

**LACZKÓ ANDOR**

aranyműves és ékszerész.



A volt

### özv. Spitzer Simonné és Tsa-féle

cserép-, tégl- és cementárugyára  
ajánlja

### leszállított árak mellett

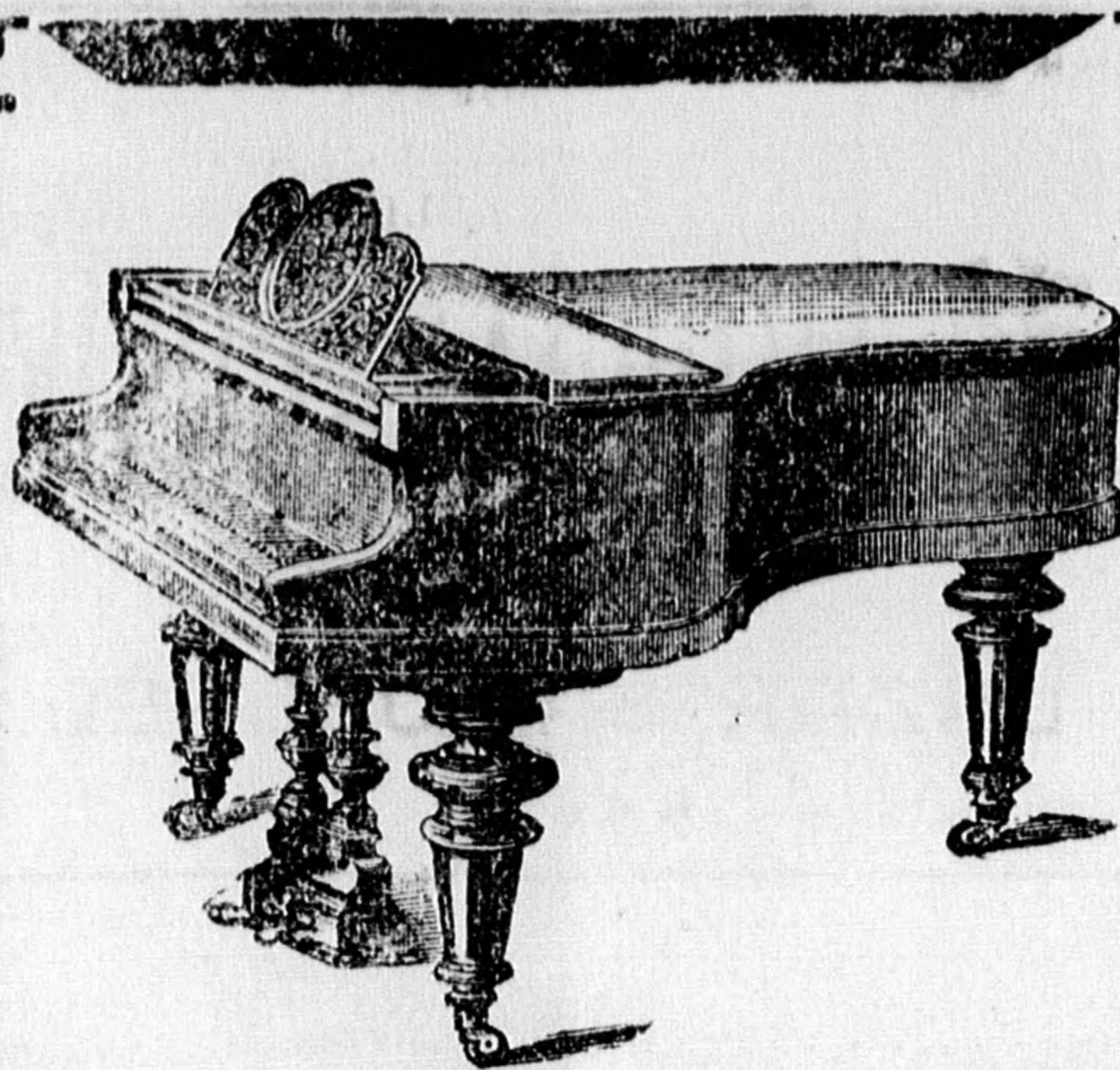
tégla-, fa- és körkemence égetésü

Cserép kizárólag csak fával égetve  
Egyszerű cementlapok (□-mként)  
Mintázott „ (2 k-tól felfelé)  
Fayence lapok  
Márvány mozaik lapok

### Darabos mész.

Portland román cement  
Műkö lépcsők, vályuk és kutmedencék.

Telefon sz. III. Telefon III. sz.



A  
**MEGYE LEGNAGYOB**

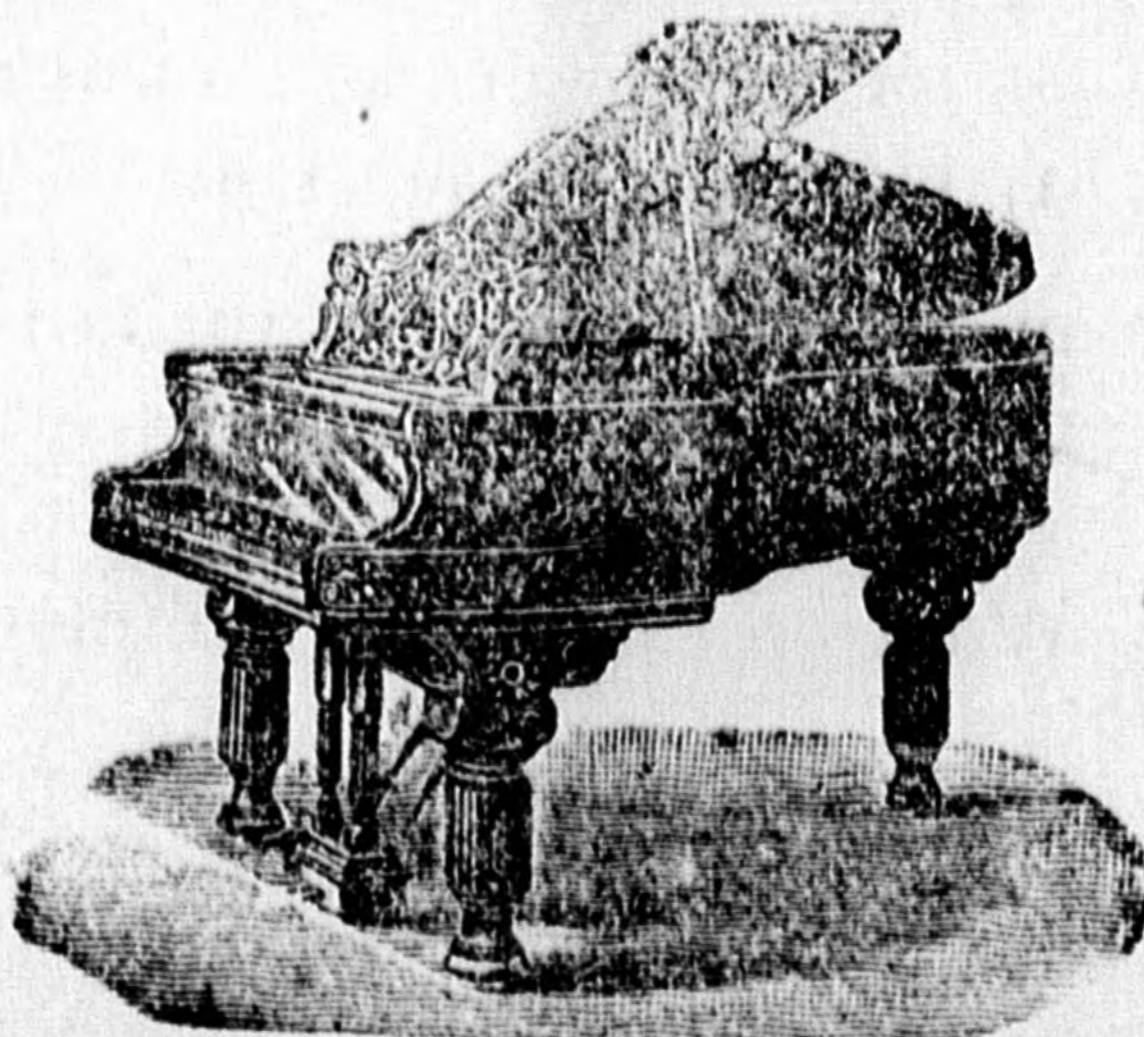
**ZONGORA-**

**RAKTÁRA**

ifj. Wagner Antalnál

**BAJÁN**  
van.

Kiváló minőség!  
Elpusztíthatatlan  
szerkezet!  
Remek hang!  
Olcsó árak!  
Kedvező  
fizetési feltételek!  
Tíz éves  
írásbeli jótállás!!!



A cég régi zongorákat a legmagasabb  
árakon vásárol, illetőleg cserél be. . .

Jó méret!

Kedves

Száraz fa!

**Háziasszony!**

Ha jó és szép  
pecsenyét akar  
sütni, vegye ná-  
lam a

**TÜZIFÁT**

≡ Tisztelettel ≡

**Wellisch Gusztáv utóda**

fakereskedő, (Szén-tér.)

**Hasáb és aprított fa.**

Házhoz szállítva!

Házhoz szállítva!



Kellő iskolai képzettséggel bíró fu

**TANULÓUL**

azonnal felvétetik

**Drescher Gyula**

kereskedésében.



### Gőz- és kádfürdő Baján.

Előjegyzés évi bérletre.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy **gőz, zuhany és medence** fürdő használatra évi bérletjegyek személyenkint 30 koronáért előjegyezhetők.

E bérletre október hó 1-ig a fürdőpénztárnál előjegyezni lehet.

A többi bérleti füzetjegyek mint eddig, ugy ezután is érvényben maradnak és pedig:

6 drb. kádjegy . . . . . 6 K 40 f  
12 „ „ . . . . . 10 K — f  
12 „ gőzfürdőjegy . . . 10 K — f

Az előjegyzés még nem jogosít a fürdésre.

### Korcsmárosok és bortermelők figyelmébe!

Az új bortörvény szerint minden  
bortermelő és kimérő által vezetni  
kötelezett

### Bornylvántartási könyv

több évi használatra készítve, bekötve  
1 korona árban beszerezhető:

**Nánay Lajos könyvnyomdájában**

**BAJÁN.**